

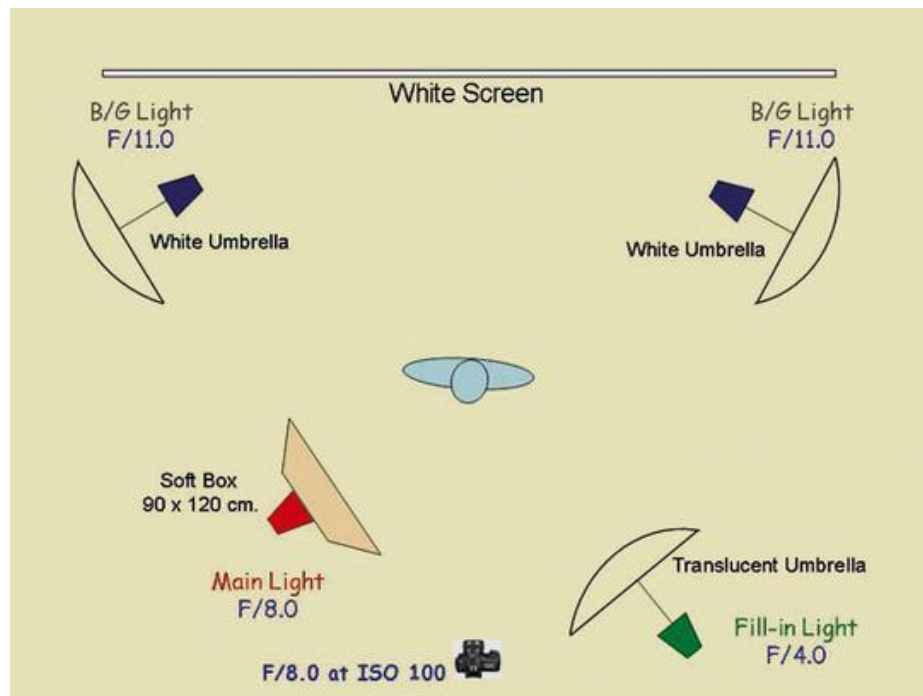
บทที่ 2

การทบทวนเอกสาร/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการจัดทำรายงานสหกิจศึกษาเรื่อง “ กระบวนการถ่ายภาพและตกแต่งภาพ ” มุ่งเน้นถึง
หลักการการทำงานของช่างถ่ายภาพและการปรับแต่งภาพด้วยระบบดิจิทัล

- 2.1 ประเภทไฟในสตูดิโอ
- 2.2 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการถ่ายภาพ
- 2.3 การตกแต่งอาหาร

2.1 ประเภทไฟในสตูดิโอ

รูปที่ 2.1 แผนผังการจัดไฟสตูดิโอ 4 ดวง

2.1.1 การจัดแสงไฟในสตูดิโอ

เพื่อการถ่ายภาพนั้นจะมีการจัดแสงตำแหน่งหลักอยู่ 4 อย่างคือ

(1) ไฟหลัก (key light or main light)

เป็นไฟทำหน้าที่ให้แสงสว่างกับสิ่งที่ถ่าย ตำแหน่งของไฟโดยทั่ว ๆ ไป จะอยู่ใกล้กับกล้องถ่ายภาพยนตร์ ในทิศทางเดียวกัน จะห่างจากเส้นแกนของเลนส์ไม่เกิน 90 องศา ไฟหลักจะใช้สปอร์ตไลท์เป็นตัวให้แสงสว่าง ดังนั้นไฟที่เกิดจากไปดวงนี้จึงเป็นเงาที่ดำเข้ม

(2) ไฟเสริม (fill light)

เนื่องจากแสงที่เกิดจากไฟหลัก เป็นแสงที่เข้มจึงทำให้ด้านที่โดนกับแสงจะสว่าง และด้านที่ไม่โดนแสงจะมีมืด นอกจากนั้นแล้ว จะทำให้เกิดเงาที่น่าเกลียดบนวัตถุที่ถ่าย จึงจำเป็นต้องใช้ไฟหลบเงาเข้ามาช่วย เพื่อทำให้เงาอันเกิดจากไฟหลักจางลงไป อีกทั้งยังช่วยเพิ่มแสงในด้านมืดให้มีอัตราส่วนที่พอเหมาะกับความสว่างด้วย เพื่อช่วยให้บันทึกภาพในส่วนที่มืด (ไฟหลักส่องไม่ถึง) มีรายละเอียดของภาพเพิ่มขึ้น ชนิดของไฟที่นำมาใช้กับไฟส่วนนี้ จะเป็นไฟที่ให้แสงนุ่มนวล เป็นจำพวก OPEN LIGHT FLOOD)

(3) ไฟแยก (separation light or back light)

ไฟจากสองข้อแรกสามารถที่จะถ่ายภาพออกมาได้โดยมีรายละเอียดดีพอควร แต่เพื่อเป็นการเน้นให้สิ่งที่ถ่ายเด่นขึ้นแยกตัวออกมาจากฉาก จึงใช้ไฟดวงนี้ส่องไปยังสิ่งที่ถ่ายอีกทางหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้มิติที่สามของสิ่งที่ถ่ายมีมากขึ้น ไฟดวงนี้จะใช้สปอร์ตไลท์ที่มีกำลังไฟสูง โดยปกติจะสูงกว่าไฟหลัก (KEY LIGHT) อัตราส่วนระหว่าง 1/2 -1/6 ซึ่งแล้วแต่ความต้องการของผู้ถ่ายตำแหน่งของไฟก็จะอยู่ตรงข้ามกับไฟหลัก (KEY LIGHT) คือส่องมาจากที่สูงด้านหลังของสิ่งที่ถ่าย

(4) ไฟฉาก (background light)

ไฟที่ส่องไปยังฉาก เพื่อให้ฉากมีความสว่าง โดยปกติจะใช้ไฟ ประเภท flood light ซึ่งจะให้แสงที่นุ่มนวลไฟชนิดนี้ จะเป็นตัวสร้างบรรยากาศของฉาก ให้มีมากยิ่งขึ้นตามความประสงค์

2.1.2 ความเข้มข้นของแสง

การถ่ายภาพอาหารการที่ใช้แสงมีความเข้มข้นมากเกินไปจะทำให้อาหารนั้นขาวซีดมากเกินไป เพราะแสงที่ใช้แรงมากเกินไป เราจึงต้องใช้อุปกรณ์ควบคุมแสงอย่างเช่น ซอฟท์บ็อกซ์ (Softbox), ร่มทะเล หรือไม้ก๊วงวัตถุโปร่งแสงสีขาวเอาไว้ด้านหลังด้านหน้าแหล่งกำเนิดแสง หรือถ้าแสงที่ส่องจากหน้าตัวร้อนแรงมาก คุณก็อาจจะหากระดาษ, ผ้า หรืออะไรก็ได้ที่โปร่งแสงในระดับหนึ่งมาถักไว้ เพื่อให้แสงนุ่มลง

รูปที่ 2.2 ซอฟท์บ็อกซ์

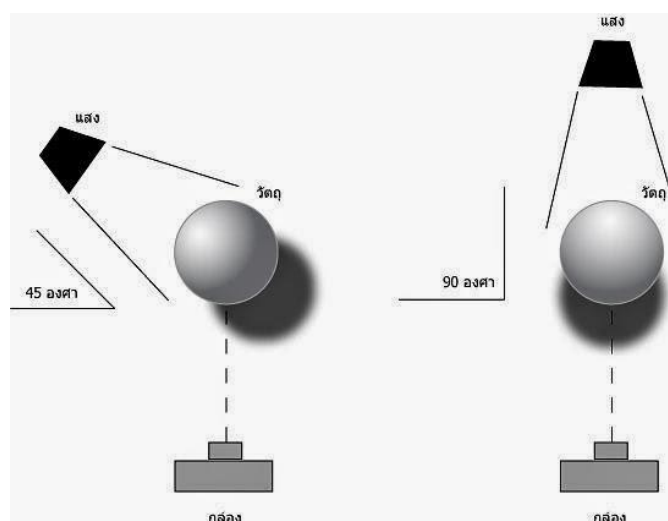
รูปที่ 2.3 ร่มทะเล

2.1.3 ระยะเวลา

ที่ตั้งและระยะทางระหว่างแสงกับตัววัตถุมีความสำคัญที่จะทำให้แสงนุ่มนวลและควบคุมเงาให้เบาบางลงโดยใช้ซอฟต์แวร์บ็อกซ์ หรือร่มทะเล แล้วจะสามารถเลื่อนแหล่งกำเนิดแสงเข้าไปใกล้วัตถุได้มากขึ้นจะทำให้แสงนั้นนุ่มนวลนุ่ม แต่ถ้าต้องการเงาแสงที่ตัดกันคมเราสร้างสามารถถอดซอฟต์แวร์บ็อกซ์ หรือร่มทะเลออกแล้วเลื่อนแหล่งกำเนิดแสงออกจากวัตถุได้ไกลมากขึ้นเพื่อกระจายแสงไว้ได้

2.1.4 ไฮไลต์

เวลาถ่ายภาพอาหาร สิ่งที่ต้องระวังไม่ให้รายละเอียดตรงพื้นที่ใดๆ ก็ตามในภาพหายไป ถ้าคุณภาพที่ถ่ายสว่างมากๆ และมีพื้นที่สีขาวอยู่เยอะ ภาพอาจจะขาวโพลน และสูญเสียรายละเอียดบางส่วนเอาได้ง่ายๆ ฉะนั้น ดูให้แน่ใจว่าพื้นที่สีขาวนั้นขาวจริงๆ แต่ก็ห้ามแสงส่องไปจนรายละเอียดในบริเวณนี้หายไป

รูปที่ 2.4 รูปแบบการจัดแสงเข้าข้างหลัง

2.1.5 แสงหลัง

ช่างภาพอาหารต่างเห็นพ้องต้องกันว่าแสงที่ดีที่สุดในการถ่ายภาพอาหาร คือ แสงหลัง (Blacklight) วิธีถ่ายให้ได้ภาพที่ใช้แสงหลังแบบสวยๆ นั้นให้คุณจัดแสงไว้ด้านหลังตัวแบบ หรือวางไว้ด้านหลังแบบเฉียงๆ น้อย

รูปที่ 2.5 ตัวอย่างรูปที่จัดไฟจากข้างหลังเฉียงข้างซ้าย

2.1.6 ประเภทของแสงที่ใช้ในการถ่ายภาพ

ส่วนประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการถ่ายภาพคือ แหล่งแสงและทิศทางของ แสง ถ้าไม่มีแสงสว่างก็ถ่ายภาพไม่ได้ ในวิชาการถ่ายภาพซึ่งภาษาอังกฤษเรียกว่า Photograph ก็มี ความหมายว่า การเขียนด้วยแสงสว่าง (Light writing) และถึงแม้จะมีแสงสว่างเพียงพอที่จะถ่ายภาพ ได้ การรู้จักเลือกใช้ ชนิดของแสง ตลอดจนการกำหนดทิศทางของแสงได้อย่างถูกต้องและ เหมาะสมแล้ว ก็สามารถสร้างสรรค์ความงามให้กับภาพถ่ายได้สวยงามยิ่งขึ้น

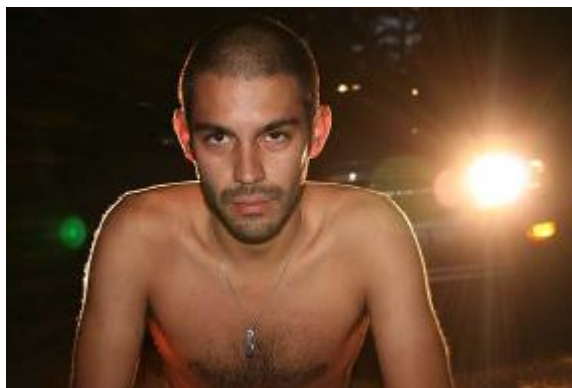
1) แสงธรรมชาติ (Natural light)

คือ แสงสว่างที่ได้จากแหล่งกำเนิดแสงธรรมชาติ ได้แก่ ดวงอาทิตย์และแสงที่ได้ จากการสะท้อนทางอ้อมในเวลากลางวัน ส่วนแสงจากดวงจันทร์และดวงดาวนั้นมีบ้างแต่มีโอกาสดูได้ใช้ก่อนข้างน้อย

รูปที่ 2.6 ตัวอย่างรูปที่ใช้แสงธรรมชาติ (Natural light)

2) แสงประดิษฐ์ (Artificial light) ได้แก่ แสงสว่างจากหลอดไฟทุกชนิด ตลอดจนแสงที่เกิดจากสิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์ ขึ้น เช่น แสงจากหลอดแฟลชอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic flash) แสงจากหลอดไฟโพลีโพลีฟลูออไรด์ (Photoflood light) แสงจากหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ (Fluorescent light) และแสงอื่น ๆ เช่น แสงไฟ จากตะเกียงเทียนไข

รูปที่ 2.7 ตัวอย่างรูปที่ใช้แสงประดิษฐ์ (Artificial light)

2.1.7 ทิศทางของแสง

ในการถ่ายภาพโดยใช้แสงจากธรรมชาติ เช่น แสงจากดวงอาทิตย์ จำเป็นต้องทำความเข้าใจกับทิศทางของดวงอาทิตย์ที่เปลี่ยนแปลงไปในเวลาที่แตกต่างกัน มุมตกกระทบของแสง จะทำให้ส่วนที่รับแสงและเงาของวัตถุเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย แต่ถ้าใช้แสงไฟประดิษฐ์เรา สามารถควบคุมทิศทาง ความสูงของหลอดไฟ ตลอดจนความเข้มของแสงสว่างได้ ทิศทางของแสง สามารถแยกแนวการส่องสว่างได้เป็น 2 ทางด้วยกันคือ 1) ทิศทางแสงตามแนวราบหรือแนวนอน (Horizontal light placement) แสงตามแนวนอนนี้มีทิศทางและมุมการส่องสว่างแตกต่างกันดังนี้

- แสงด้านหน้า (Front light) ได้แก่ แสงที่ส่องมาจากทางด้านหน้าของวัตถุที่จะถ่ายมาจากทิศทาง เดียวกันกับกล้องถ่ายภาพ แสงด้านหน้าทำให้วัตถุได้รับแสงสว่างได้ทั่ว ด้านหน้า วัตถุจะ ไม่มีเงาทำให้ได้ภาพมีลักษณะเรียบแบน ไม่มีความลึก ความหนา เหมาะสำหรับการถ่ายภาพที่ต้องการเน้นให้เห็นรายละเอียดของวัตถุ
- แสงด้านข้าง (Side light) ได้แก่ แสงที่ส่องจากทางด้านข้างของวัตถุที่จะถ่ายทำมุม 90 องศา กับต าแหน่งกล้อง ทั้งทางด้านซ้ายหรือด้านขวามือ การให้แสงด้านข้างจะทำให้วัตถุได้รับแสงสว่าง จำ ตัดกับอีกส่วนหนึ่งที่อยู่ตรงกันข้ามจะมีเงาเข้มทำให้เห็นวัตถุที่ถ่ายมีมิติเห็นลวดลายพื้นผิวของ วัตถุได้ชัดเจน

- แสงด้านหลัง (Back light) ได้แก่ แสงที่ส่องมาจากด้านหลังของวัตถุที่จะถ่าย อยู่ตรงกันข้ามกับ กล้องถ่ายภาพ ถ้าฉากหลังเป็นสีขาวจะได้ภาพถ่ายของวัตถุเป็นภาพเงาบนพื้นขาว และถ้าฉาก หลังเป็นสีดำเข้มจะได้ภาพถ่ายของวัตถุเป็นภาพเงาดำมีแสงสว่างจับตามขอบรอบๆวัตถุทำให้ มองเห็นวัตถุแยกออกจากพื้นฉากหลังชัดเจน
- แสงเฉียงหน้า (Semi-front light) ได้แก่ แสงที่ส่องเป็นมุมเฉียงทางด้านหน้าของวัตถุ ทั้งทางด้านซ้าย หรือด้านขวา การจัดไฟให้แสงเฉียงด้านหน้าจะให้ความกลมกลืนของแสงกับเงาได้เป็นอย่างดี เหมาะสำหรับการถ่ายภาพวัตถุที่มีลักษณะทรงกลม
- แสงเฉียงหลัง (Semi-back light) ได้แก่ แสงที่ส่องเป็นมุมเฉียงด้านหลังของวัตถุทั้งด้านซ้ายหรือ ด้านขวา การจัดไฟให้แสงเฉียงด้านหลังจะช่วยเน้นรูปทรงของวัตถุที่จะถ่าย ให้เห็นเด่นชัด แยกจาก พื้นฉากหลังได้เป็นอย่างดี

รูปที่ 2.8 ทิศทางแสงตามแนวราบหรือแนวนอน (Horizontal light placement)

2) ทิศทางของแสงตามแนวตั้ง (Vertical light placement) เป็นทิศทางของแสงที่มาจากตำแหน่งโดยรอบของวัตถุที่จะถ่ายแต่เป็นทิศทางจาก ตำแหน่งด้านบน, ด้านล่าง, ด้านหน้า, ด้านหลังเฉียงหน้า ทั้งส่วนบนและส่วนล่างและเฉียงหลังทั้ง ส่วนบนและส่วนล่าง ภาพถ่ายที่ปรากฏออกมาจากการให้แสงตามตำแหน่งทิศทางต่างๆ ตาม แนวตั้งจะให้ผลของแสงและเงาของวัตถุที่ถ่ายเหมือนกันกับการให้แสงตำแหน่งทิศทางของแสงตามแนวราบ

รูปที่ 2.9 ทิศทางของแสงตามแนวตั้ง (Vertical light placement)

2.1.8 การจัดไฟในการถ่ายภาพบุคคล

การถ่ายภาพในสตูดิโอ ส่วนมากมักใช้ถ่ายภาพบุคคล วัตถุประสงค์ของการโฆษณา จำเป็นต้องใช้แสงไฟประดิษฐ์ช่วยให้ความสว่าง การจัดแสงในห้องถ่ายภาพนั้น อาจใช้ไฟดวงเดียว หรือหลายดวงก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ภาพได้รับแสงเงาสวยงามและตรงตามจุดมุ่งหมาย การจัดแสงในการถ่ายภาพมีหลายลักษณะดังนี้

1) การถ่ายภาพบุคคลโดยใช้ไฟดวงเดียว การถ่ายภาพบุคคลโดยใช้ไฟดวงเดียวเป็นไฟหลัก นิยมวางไว้ในตาแหน่งแสง ระหว่างแสงหน้ากับแสงข้าง อาจเป็นด้านซ้ายหรือด้านขวาของแบบ โดยวางไว้เป็นมุมสูงประมาณ 45 องศา ลักษณะของภาพจะปรากฏว่าส่วนที่ถูกแสงจะสว่างอีกส่วนหนึ่งจะเป็นเงาดำแสดงให้เห็นเค้าโครงส่วนสำคัญของรูปแบบได้ชัดเจน ช่วยเน้นอารมณ์ให้เกิดขึ้นในภาพ หากใช้แผ่นสะท้อนแสง

รูปที่ 2.10 แผ่นสะท้อนแสง (Reflector)

(Reflector) ซึ่งอาจเป็นไม้อัดติดด้วยกระดาษ บรอนซ์เงินหรือกระดาษขาวสะท้อนแสง หรือโฟมสี ขาว เพื่อลบเงาที่เกิดขึ้นในบางส่วนก็จะช่วยทำให้ภาพดูนุ่มนวลขึ้น

2) การถ่ายภาพบุคคลโดยใช้ไฟสองดวง ได้แก่ การใช้ไฟหลักและไฟเพิ่มหรือไฟลบเงา (Fill-in light) ไฟลบเงานี้จะช่วยเพิ่มความสว่างให้กับส่วนที่เป็นเงา ซึ่งเกิดจากไฟหลัก เป็นการช่วยเพิ่มความสว่างให้กับส่วนที่เป็นเงาซึ่งเกิดจากไฟหลัก เป็นการช่วยลบเงาดำให้หมดไป โดยทั่ว ๆ ไปการตั้งไฟหลักจะตั้งในตำแหน่งเฉียงหน้าขวาทำมุม 45 องศา ส่วนไฟลบเงาตั้งในตำแหน่งเฉียงหน้าซ้ายความสว่างของไฟ ลบเงาควรมีน้อยกว่าไฟหลักในอัตราส่วน 1:2 การลดความสว่างของไฟลบเงาอาจทำได้โดย

การลดแสงที่หลอด การเลื่อนตำแหน่งหลอดไฟให้ห่างจากแบบ การใช้ผ้าขาว หรือกระดาษแก้วหุ้ม เพื่อกรองแสงหรือให้แสงสะท้อนจากแผ่นสะท้อนแสง (Reflector) ก่อนก็ได้

รูปที่ 2.13 การถ่ายภาพบุคคลโดยใช้ไฟสองดวง

รูปที่ 2.14 ตัวอย่างภาพที่ได้จากการจัดไฟสองดวง

3) การถ่ายภาพบุคคลโดยใช้ไฟสามดวง ได้แก่การใช้ไฟหลัก, ไฟลบเงา และไฟส่องหลัง (Back light หรือ Accent light) สำหรับไฟส่องหลัง จะวางอยู่ในตำแหน่งด้านหลังของวัตถุ ตั้งให้สูงเล็กน้อยบิบลำแสงให้เป็นจุดส่องตรงไปด้านหลังของวัตถุจะช่วยเน้นรูปทรงของวัตถุให้เห็นเด่นชัดขึ้น การถ่ายภาพบุคคลบางครั้งจะใช้ไฟดวงที่สามเพิ่มขึ้นอีกด้วยไฟดวงที่ 3 นี้ บางครั้งจะวางในตำแหน่งด้านหลังของตัวแบบ เพื่อเน้นรูปทรงของแบบ ให้เห็นเด่นชัดขึ้น ใน บางครั้งไฟดวงที่สามใช้เพื่อส่อง

ผมโดยบีบลำแสงให้ส่วนสว่าง เพียงบริเวณแคบๆที่ทรงผม ตั้งไฟ ในตำแหน่งเฉียงหลัง ด้านบนให้มี ความส่องสว่างมากกว่าแสงหลัก ประมาณ 3:1

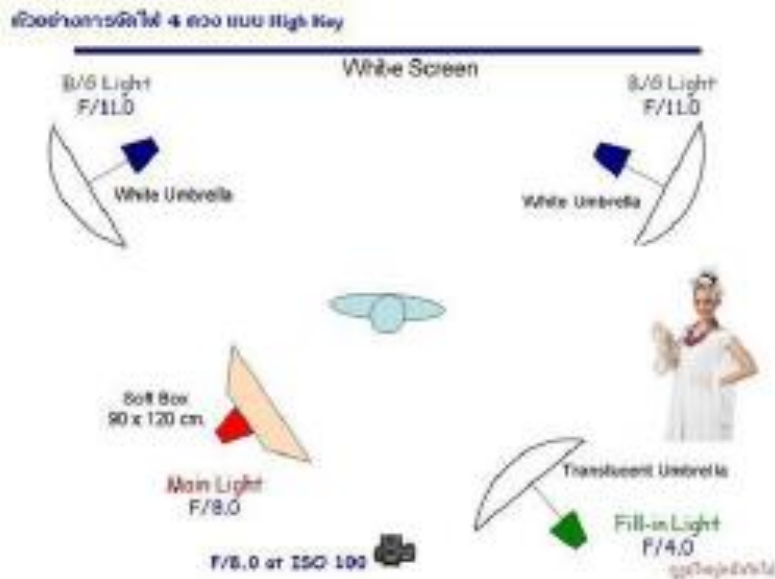
รูปที่ 2.15 การถ่ายภาพบุคคลโดยใช้ไฟสามดวง

รูปที่ 2.16 ตัวอย่างภาพที่ได้จากการจัดไฟสามดวง

4) การถ่ายภาพบุคคลโดยใช้ไฟสี่ดวง ได้แก่ การใช้ไฟหลัก, ไฟลบเงา, ไฟส่องหลัง และไฟส่องผม (Hair light) ในกรณี ที่ถ่ายภาพบุคคล อาจใช้ไฟเพื่อบริเวณเส้นผมให้มีประกายสวยแวววาวขึ้น ไฟส่องผมจะตั้งในตำแหน่ง เียงหลัง ตั้งให้สูงบีบลำแสงส่องไปยังเส้นผมของแบบ

สำหรับไฟดวงที่สี่นี้ จะตั้งในตำแหน่งหลังแบบโดยใช้ขาตั้งไฟขนาดสั้น ตั้งเป็นมุมเงยสูงขึ้น ส่องสว่างไปยังฉากหลัง จะเน้นความเด่นให้แบบแยกจากพื้นฉากหลังดูสวยงามขึ้น

รูปที่ 2.17 การถ่ายภาพบุคคลโดยใช้ไฟสี่ดวง

รูปที่ 2.18 ตัวอย่างภาพที่ได้จากการจัดไฟสี่ดวง

สรุป

ในการถ่ายภาพที่ร้านนั้นจะจัดไฟโดยใช้ไฟแค่ 2 ดวง เพื่อเรียนแบบแสงธรรมชาติ โดยไฟดวงแรกเป็นไฟหลักนั้นจะเข้าทางด้านข้างจะไม่เข้าทางด้านหน้าเพราะจะทำให้อาหารนั้นดูแข็งสีส้มจะไม่เนียนสวยไม่มีมิติ โดยจะทำการติดตั้งซอฟต์แวร์หรือกระดาษไขนำมาบังกั้นไว้เพื่อทำการกระจายแสงทำให้แสงดูนุ่มลื่นแสงธรรมชาติ และไฟตัวที่สองนั้นปรับแสงอ่อนส่องขึ้นไปบนเพดานเพื่อทำการลบเงาเพื่อให้เห็นรายละเอียดของอาหาร จาน ฟืนปู หรือพรีอตกแต่งได้ชัดเจนไม่แยกจากตัวอาหารจนเกินไป วิธีการจัดไฟแบบนี้จะทำให้แสงนั้นเป็นทิศทางเดียวอ่อนนุ่มให้ความรู้สึกใกล้เคียงกับแสงแดดในตอนเช้าอบอุ่น

2.2 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับกล้องถ่ายภาพ

2.2.1 การจำแนกกล้องถ่ายภาพ

(1) กล้องฟิล์ม เป็นกล้องที่ได้รับความนิยมอย่างมากในอดีตนานนับศตวรรษ ปัจจุบันแม้จะยังมีการใช้กล้องฟิล์มหรืองานเฉพาะด้าน กล้องฟิล์มสามารถจำแนกออกเป็นประเภทย่อย ๆ ตามลักษณะของฟิล์มที่ใช้ดังนี้

- กล้องฟิล์มขนาดเล็ก เป็นกล้องที่ใช้ฟิล์มรหัส 110 หรือฟิล์มรหัส 126 มีเลนส์ติดตายตัวถอดเปลี่ยนไม่ได้ ปรับแต่งการใช้งานได้น้อยหรือบางรุ่นก็ปรับแต่งไม่ได้เลย ผู้ใช้ทำหน้าที่เพียงหันกล้องไปทางวัตถุที่จะถ่าย จัดภาพที่ช่องเล็งภาพแล้วกดชัตเตอร์เพื่อบันทึกภาพ การใช้กล้องประเภทนี้ควรใช้กับวัตถุที่หยุดนิ่ง ไม่เคลื่อนที่ และมีแสงสว่างเพียงพอ เช่น บริเวณกลางแจ้ง ภาพที่ได้จากการถ่ายภาพด้วยกล้องชนิดนี้จึงมีคุณภาพไม่ค่อยดีนัก

- กล้องฟิล์มขนาด 35 ม.ม. เป็นกล้องที่ได้รับความนิยมสูงสุดในระดับมือสมัครเล่นและอาชีพ ใช้กับฟิล์มรหัส 135 หรือขนาดเส้นทแยงมุม 35 ม.ม. ของกรอบภาพ มีทั้งกล้องระบบแมนนวลที่ต้องใช้การปรับตั้งโดยผู้ใช้ทั้งหมด และระบบอัตโนมัติที่มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการถ่ายภาพ

- กล้องฟิล์มขนาด 120 ม.ม. หรือเรียกอีกอย่างว่า กล้องประเภท Medium Format เป็นกล้องที่มีขนาดใหญ่กว่ากล้อง 2 ประเภทที่ผ่านมาเนื่องจากใช้ฟิล์มรหัส 120 หรือ 220 ทั้งแบบม้วนและแบบแผ่นที่มีขนาดเส้นทแยงมุม 60 ม.ม. นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในกลุ่มช่างภาพที่ต้องการถ่ายภาพที่มีคุณภาพสูง สามารถขยายภาพใหญ่โดยยังให้ความคมชัดสูง

- กล้องวีว เป็นกล้องขนาดใหญ่ใช้กับฟิล์มแผ่นขนาดใหญ่ตั้งแต่ 4x5 นิ้ว 5x7 นิ้ว และ 8x10 นิ้ว เหมาะสำหรับภาพที่ต้องการความละเอียดสูง เนื่องจากเป็นกล้องขนาดใหญ่ที่มีน้ำหนักมาก ตัวกล้องเลยต้องยึดกับฐานรับแบบรางคู่หรือรางเดี่ยวและเมื่อจะใช้ต้องตั้งไว้บนขาตั้งกล้องจึงเหมาะที่จะใช้ในสตูดิโอหรือในร้านถ่ายภาพมากกว่านำไปใช้นอกสถานที่

(2) กล้องถ่ายภาพทันที กล้องชนิดนี้ออกแบบมาเพื่อใช้ในการถ่ายภาพที่ต้องได้ภาพในทันที คนทั่วไป นิยมเรียกชื่อกล้องชนิดนี้ตามยี่ห้อของกล้องที่ผลิตขึ้นเป็นครั้งแรกคือ กล้องโพลาลอยด์ จุดกำเนิดของกล้องชนิดนี้เริ่มต้นใน ค.ศ. 1944-1946 โดยหลังจากกดปุ่มบันทึกภาพแล้วกดไกในกล้องจะทำให้ฟิล์มเลื่อนผ่านลูกกลิ้ง ลูกกลิ้งจะฉีกรีดน้ำให้กระจายไปทั่วฟิล์มและทำปฏิกิริยาสร้างภาพขึ้นบนกระดาษ เมื่อลอกกับกระดาษออกจากกันจะทำให้เห็นภาพที่บันทึกไว้ กระบวนการทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นภายในเวลาเพียง 2-3 เท่านั้น กล้องชนิดนี้จึงเหมาะสำหรับการถ่ายภาพที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว เช่น การถ่ายภาพติดบัตร ถ่ายภาพท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ หรือใช้สำหรับถ่ายภาพเพื่อทดสอบสภาพแสงและการจัดองค์ประกอบภาพก่อนถ่ายจริงในสตูดิโอ

(3) กล้องดิจิทัล เป็นกล้องที่กำลังได้รับความนิยมยุคปัจจุบัน โดยแทนที่จะบันทึกภาพลงในฟิล์ม ถ่ายภาพจะถูกแปลงเป็นไฟล์ข้อมูลดิจิทัลและบันทึกลงหน่วยความจำในกล้อง ช่างภาพสามารถเห็นภาพได้ทันทีจากจอภาพของกล้องหรือต่อผ่านคอมพิวเตอร์ ไม่ผ่านกระบวนการล้างฟิล์มและอัดลงบนกระดาษเหมือนกล้องฟิล์มในการบันทึกภาพ โดยการแปลงค่าแสงที่รับมาด้วยวงจรอิเล็กทรอนิกส์ช่วยประมวลผลให้อยู่ในรูปแบบไฟล์ข้อมูลดิจิทัล อิมเมจเซ็นเซอร์ที่นิยมนำมาใช้ในกล้องดิจิทัล ได้แก่ ซีซีดี และ ซีมอล ซึ่งให้ความละเอียดของภาพแตกต่างกันกล้องดิจิทัลปัจจุบันแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

- กล้องคอมแพคต์ ซึ่งเหมือนกับกล้องระบบฟิล์มที่การทำส่วนใหญ่เป็นระบบอัตโนมัติเพื่อช่วยผู้ใช้ในการถ่ายภาพได้อย่างสะดวกง่ายดาย มีขนาดเล็ก บางเบา พกพาสะดวก มีระบบเปลี่ยนระยะเลนส์ถ่ายใกล้ถ่ายไกลได้ในตัวกล้องเอง แต่ถอดเปลี่ยนเลนส์ไม่ได้

- กล้อง DSLR หรือกล้องสะท้อนภาพเลนส์เดี่ยวแบบดิจิทัล กลไกการทำงานภายในจะมีกระจกสะท้อนกันระหว่างเลนส์กับอิมเมจเซ็นเซอร์ เมื่อแสงหรือภาพผ่านเลนส์เข้ามาจึงสะท้อนกระจกดังกล่าว ขึ้นไปยังช่องมองภาพด้านบนเพื่อให้ช่างภาพเล็งและเมื่อกดชัตเตอร์ กระจกจะกระดกขึ้นเพื่อเปิดทางให้แสงวิ่งผ่านไปยังอิมเมจเซ็นเซอร์ที่อยู่ด้านหลังแล้วหลังจากนั้นกระจกก็จะคิดตัวกลับลงมาบังตามเดิมภาพที่สำคัญสามารถถอดเปลี่ยนเลนส์ได้ จึงเป็นที่นิยมใช้ทั้งมือสมัครเล่นและมืออาชีพ โดยมีราคาสูงกว่ากล้องคอมแพคต์

(4) กล้องชนิดพิเศษ เป็นกล้องที่ออกแบบมาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้านที่แตกต่างกัน จากกล้องทั้ง 3 ประเภทที่ผ่านมา ยกตัวอย่างเช่น กล้องถ่ายภาพใต้น้ำ ซึ่งเป็นกล้องที่สร้างขึ้นมานำไปถ่ายภาพใต้น้ำ โดยบรรจุในกล้องที่แข็งแรงป้องกันน้ำเข้าไปในตัวกล้องและทนทานต่อแรงกดดันจากระดับความลึกของน้ำ กล้องถ่ายภาพทางอากาศ เป็นกล้องที่ออกแบบมาใช้งานด้านการถ่ายภาพพิเศษเพื่อใช้งานเฉพาะจึงไม่สามารถที่จะนำมาใช้ในงานทั่ว ๆ ไป กล้องทิวทัศน์นิยภาพหรือโพรลาอยด์ เป็นกล้องที่ใช้ถ่ายภาพสถานที่ที่มีความกว้างหรือการถ่ายภาพจำนวนมาก ๆ องศาในการปรับภาพตั้งแต่ 120 องศา ถึง 360 องศา โดยการหมุนของเลนส์หรือการหมุนทั้งตัวกล้อง นิยมถ่ายภาพ เช่น งานรวบรวม งานรับปริญญา หรือภาพทิวทัศน์มุมกว้าง โดยสัดส่วนของภาพที่ได้ไม่ผิดเพี้ยนเมื่อเทียบกับการใช้เลนส์มุมกว้างทั่วไปหรือเลนส์ตาปลา กล้องถ่ายภาพจากกล้องจุลทรรศน์ เป็นกล้องที่ออกแบบสำหรับงานที่ต้องขยายขยายภาพสิ่งที่มีขนาดเล็กให้มีขนาดใหญ่ขึ้นมาก ๆ โดยตัวกล้องถ่ายภาพจะต่อเข้ากับกล้องจุลทรรศน์ สามารถถ่ายภาพขยายได้ ใช้งานศึกษาธรรมชาติ โดยมีตัวเซนเซอร์คักจับเคลื่อนไหวของสัตว์ที่เคลื่อนที่ผ่านหน้ากล้องและบันทึกภาพสัตว์นั้นโดยอัตโนมัตินอกจากนี้ยังมีระบบแฟลกออินฟราเรดที่ช่วยให้มองเห็นภาพสัตว์ได้ชัดเจน

2.2.2 การจำแนกเลนส์

เลนส์ กล้องส่วนใหญ่จะไม่สามารถถอดหรือเปลี่ยนเลนส์ได้ แต่หากกล้องที่เปลี่ยนเลนส์ได้จะมีราคาแพงและมักใช้งานในระดับมืออาชีพ เลนส์จะทาหน้าที่ย่อยทอดแสงสะท้อนจากวัตถุเข้ามายังตัวรับแสงของกล้อง

- (1) เลนส์เดี่ยว เลนส์เดี่ยวมีชื่อเต็มๆ คือ เลนส์ทางยาวโฟกัสเดี่ยว หรือเลนส์ฟิกซ์ หมายถึง เลนส์ที่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนความยาวโฟกัสได้ จุดเด่นคือ ทาให้ภาพมีความคมชัดมาก
- (2) เลนส์ซูม มีความแตกต่างในทางตรงข้ามกับเลนส์เดี่ยว นั่นคือ สามารถปรับเปลี่ยนความยาวโฟกัสได้ ตัวอย่าง 18-250 mm มีความหมายคือ ตัวเลข 18 คือช่วงความกว้างสุดของเลนส์ ส่วนตัวเลขหลัง 250 คือ ระยะซูมได้ไกลสุด
- (3) เลนส์ทั่วไป (Normal หรือ Standard Lens) หมายถึง เลนส์ที่มองช่องผ่านเลนส์เห็นอย่างไรก็จะถ่ายออกมาตามนั้น เลนส์ประเภทนี้เป็นได้ทั้งเลนส์เดี่ยวและเลนส์ซูม
- (4) เลนส์มุมกว้าง (Wide Angle Lens) หมายถึง เลนส์ประเภทเดียวกัน เป็นเลนส์ที่รับภาพมุมกว้างได้มากกว่าปกติ เหมาะสำหรับถ่ายในพื้นที่แคบหรือจำกัด แต่อยากได้ภาพแบบกว้างๆ
- (5) เลนส์มาโคร (Macro Lens) หมายถึง เลนส์ที่ใช้สำหรับถ่ายภาพระยะใกล้ๆ

(6) เลนส์ถ่ายไกล (Telephoto) หมายถึง เลนส์ที่ใช้สำหรับการถ่ายภาพระยะไกล มักใช้ถ่ายภาพสัตว์ในธรรมชาติ ซึ่งอาจไม่สามารถเข้าใกล้ได้

2.2.3 โหมดถ่ายภาพแบบต่างๆ

กล้องถ่ายรูปแบ่งออกเป็นหลายประเภท ขึ้นอยู่กับดีไซน์และการออกแบบให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เช่นกล้องดิจิทัลคอมแพคสำหรับคนที่เน้นความสะดวกในการพกพา กล้องดิจิทัลคอมแพคที่เน้นการใช้งาน ขนาดไม่กะทัดรัดแต่ควบคุมการใช้งานได้มากขึ้น กล้องถอดเปลี่ยนเลนส์ได้ DSLR สำหรับคนที่ต้องการถ่ายภาพแบบจริงจังมากขึ้น โหมดถ่ายภาพก็เป็นสิ่งที่ทำให้กล้องดิจิทัลเหล่านี้แตกต่างกันอย่างชัดเจน โหมดถ่ายภาพเป็นเทคโนโลยีที่ผู้ผลิตกล้องพัฒนา กันมาจนเป็นมาตรฐาน ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยให้การถ่ายภาพง่ายขึ้น

โหมดถ่ายภาพอัตโนมัติ แบ่งออกเป็น Auto, P, A (หรือ Av), S (หรือ Tv), Scene ซึ่งต่าง เป็นโหมดถ่ายภาพที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้กล้อง โหมดถ่ายภาพอัตโนมัติ จะช่วย ปรับตั้งค่าพารามิเตอร์เกี่ยวกับการถ่ายภาพต่างๆ ให้กับเรา ขึ้นกับสภาพแสงและสีในขณะนั้น ซึ่ง พารามิเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายภาพได้แก่

1) ISO หรือความไวแสง เช่น ISO100, ISO200, ISO400, ISO 1600 เป็นต้น ขอ อธิบายแบบภาษาชาวบ้านว่า ค่าความไวแสงยิ่งต่ำ ภาพยิ่งคมชัด มีน้อยส์ (เม็ดเกร็น) เกิดขึ้นน้อย แต่ จะทำให้ความเร็วชัตเตอร์ต่ำ ลง ในทางกลับกัน ถ้า ISO สูงขึ้น ความเร็วชัตเตอร์ก็จะสูงขึ้น แต่ผล ของภาพที่ได้มีโอกาสเกิดน้อยส์เยอะขึ้น โดยเฉพาะบริเวณเงา

2) รูรับแสง เป็นพารามิเตอร์ของเลนส์ เลนส์แต่ละกระบอกจะสามารถเปิดรูรับแสง กว้างที่สุดแคบที่สุดแตกต่างกัน ขึ้นกับสเปคของเลนส์นั้นๆ เช่น f2.8, f8 ตัวเลขรูรับแสงน้อย หมายความว่าเปิดหน้ากว้าง เช่น f2.8 จะกว้างกว่า f8 ช่วยให้รับแสงได้มาก มีผลทำให้ได้ภาพแบบ ชัดดี เหมาะสำหรับถ่ายภาพคนครึ่งตัวเพื่อละลายฉากหลัง (เทเลโฟโต้) ส่วน f8 หรือค่ารูรับแสงที่ แคบ มีผลทำให้ได้ภาพชัดซึก เหมาะสำหรับถ่ายภาพที่ต้องการความคมชัดทั้งภาพ เช่นภาพวิวเป็น ต้น

3) ความเร็วชัตเตอร์ เป็น ค่าที่สำคัญ และเป็นตัวเลขที่บอกเป็นนัยๆ ว่าภาพที่ได้น่าจะ ชัด หรือเบลอ เพราะยิ่งความเร็วชัตเตอร์สูง โอกาสที่ภาพจะคมชัดจะมีมากกว่าการถ่ายภาพที่ ความเร็วชัตเตอร์ต่ำ ตัวเลขปลอดภัยของความเร็วชัตเตอร์สำหรับคนทั่วไปอยู่ที่ 1/30 วินาทีขึ้นไป ความหมายของความเร็วชัตเตอร์ หมายถึงการปิดรับแสงตกบนเซ็นเซอร์ ยิ่งปิดเร็ว โอกาสที่ภาพจะชัดยิ่งสูง เพราะปิด

ก่อนมือเราจะสั้น แต่ถ้าความเร็วชัตเตอร์น้อย เช่น 1/4 วินาที โอกาสที่ภาพเบลอ จะสูงมาก (นอกจากมือนี้จริงๆ หรือมีขาตั้งกล้อง) ความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วชัตเตอร์กับขนาดรูรับแสง เป็นการการตั้งความเร็วชัตเตอร์และขนาดรูรับแสง ต้องมีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้ได้ปริมาณแสงที่พอเหมาะในการบันทึกภาพ ซึ่งในสภาพแสงเดียวกัน และเลือกค่าความไวแสงเท่ากัน สามารถตั้งค่าที่เหมาะสมได้ หลายค่า ตามตัวอย่าง เช่น

ความเร็วชัตเตอร์	ขนาดรูรับแสง
1/4000	f/1.4
1/2000	f/2
1/1000	f/2.8
1/500	f/4
1/250	f/5.6
1/125	f/8
1/60	f/11
1/30	f/22

รูปที่ 2.19 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วชัตเตอร์กับขนาดรูรับแสง

4) โหมดโฟกัส เป็นการตั้งโหมดโฟกัส กล้องดิจิทัลแทบทุกประเภท จะสามารถตั้ง โหมดโฟกัสได้ เช่น โฟกัสแบบพื้นที่ 9 จุด, โฟกัสแบบเฉพาะจุด หรือมาโครโฟกัส (สำหรับกล้อง คอมแพค) จะมีผลในการควบคุมจุดโฟกัส มีความสำคัญมากเช่นกัน

5) โหมดวัดแสง เป็นการตั้งโหมดวัดแสง ซึ่งจะมีผลต่อโหมดถ่ายภาพอัตโนมัติ Auto, P, A, S, Scene แต่ไม่มีผลกับโหมดแมนนวล M เนื่องจากโหมดวัดแสง เป็นตัวบอกกล้องของเราให้รู้ว่า จุดที่เราต้องการถ่ายภาพมีปริมาณแสงมาก หรือน้อย เพื่อให้กล้องตัดสินใจปรับค่าต่างๆ ให้เราอย่างพอดี (ตามปริมาณแสงที่วัดได้) โหมดวัดแสงส่วนใหญ่จะแบ่งเป็น วัดแสงแบบเฉลี่ย (เป็นการวัดแสงเฉลี่ยทั้งเฟรม), วัดแสงแบบเฉลี่ยหนักกลาง (ลดระยะวัดแสงให้แคบลง อยู่บริเวณ กลางเฟรม), วัดแสงแบบเฉพาะจุด (เป็นการวัดแสงที่จุดเล็กๆ บนเฟรม ใช้ในกรณีความต่างแสงใน เฟรมค่อนข้างมาก ให้วัดที่จุดสนใจ เช่น สีส้ม)

6) แฟลชป๊อปอัพ เป็นการปรับค่าให้เปิดหรือปิดแฟลช ถ้าเป็นกล้องโปร จะมีให้ เลือกใช้ แฟลชภายนอกหรือภายใน

7) ชดเชยแสง หรือ Ev +/- ใช้ปรับชดเชยแสงให้กับโหมดถ่ายภาพอัตโนมัติ Auto, P, A, S, Scene ใช้ในกรณีที่วัดแสงแล้วกล้องปรับค่าให้เราไม่พอดี ภาพมืดไป (อันเดอร์) หรือสว่างไป (โอเวอร์) กรณีนี้เราใช้การปรับชดเชยแสง + หรือ - เข้าช่วย กล้องก็จะทำการปรับค่าพารามิเตอร์ ใหม่ เพื่อให้ได้ ภาพที่สว่างขึ้นหรือมืดลง

8) WB หรือสมดุลแสงขาว เป็นการปรับค่าอุณหภูมิสี ปกติจะเป็น Auto หมายถึง กล้องวัด ปริมาณสีในเฟรมแล้วปรับค่าสมดุลแสงขาวเอง คำว่าสมดุลแสงขาวหมายถึงการปรับสีขาวย ให้เป็นสี ขาว ในกรณีที่ถ่ายภาพในสภาพแสงที่มีการข้อมสี เช่น แสงจากหลอดสีส้ม เลือขาวหรือ ผนังสีขาวจะ กลายเป็นสีส้ม เราอาจแก้ค่าสีโดยการปรับ WB ให้ถูกต้อง แต่ถ้าใช้โหมด Auto กล้อง จะปรับค่าสมดุล แสงขาวให้เรา ซึ่งอาจตรงหรือไม่ตรงก็ได้ (อ้างอิงใน ตะวัน พันธุ์แก้ว, 2555)

2.2.4 การเลือกใช้โหมดถ่ายภาพให้เหมาะกับงาน

1) โหมด Auto

เป็นโหมดถ่ายภาพอัตโนมัติ 100% หมายความว่า กล้องจะตั้งค่าพารามิเตอร์ให้ทุกค่า เหมาะ สำหรับใช้ถ่ายภาพเมื่อคิดอะไรไม่ออก โหมด Auto ไม่ใช่โหมดที่ถ่ายภาพได้สวยที่สุด แต่ เป็นโหมดที่ ถ่ายภาพง่าย และมีโอกาสถ่ายภาพเสียน้อย (ได้ภาพ แต่สวยไม่สวยอีกเรื่องหนึ่ง) หัวใจสำคัญของโหมด ถ่ายภาพอัตโนมัติคือเซ็นเซอร์วัดแสงในตัวกล้อง กล้องของเรา จะตัดสินใจปรับค่าพารามิเตอร์ต่างๆ จากค่าแสงที่วัดได้ สังเกตได้ว่าเมื่อถ่ายภาพย้อนแสง ภาพที่ได้ส่วนใหญ่ตัวแบบจะหน้าดำหน้ามืด เป็น เพราะกล้องวัดแสงได้ปริมาณมาก จึงปรับค่ารับแสงและ ความเร็วชัตเตอร์ให้เหมาะกับสภาพแสงนั้น ซึ่งหมายถึงแสงทั้งเฟรม (ส่วนใหญ่เป็นแสงที่ส่งตรงมา จากแหล่งกำเนิดแสง หรือถ่ายย้อนแสงนั่นเอง) แต่ในความเป็นจริง จุดที่เราควรจะวัดแสงใน สถานการณ์อย่างนี้ คือบริเวณสีผิวของตัวแบบ ซึ่งต้องใช้ การวัดแสงแบบ spot หรือแบบเฉลี่ยหนักกลางนั่นเอง

โหมด Auto จึงเหมาะสำหรับถ่ายภาพในสถานการณ์ง่ายๆ แสงและเงาในเฟรมไม่ ต่างกันมาก นัก กล้องจึงจะวัดแสงได้อย่างแม่นยำและปรับค่าพารามิเตอร์ได้อย่างเหมาะสม

2) โหมด Scene

โหมดอัตโนมัติแบบเฉพาะทาง โหมดอัตโนมัติอีกรูปแบบหนึ่ง กล้องปรับค่าพารามิเตอร์ให้ ทุกค่าเช่นเดียวกัน (ส่วน ใหญ่สามารถปรับค่าบางอย่างได้ เช่นเปิดแฟลช ปรับชดเชยแสง ตั้ง ISO) แต่ การปรับพารามิเตอร์นี้ จะต่างกับโหมด Auto เพราะเป็นการตั้งค่าพารามิเตอร์ให้เหมาะกับ Scene ที่เรา

เลือก เช่น Scene ถ่ายภาพมาโคร ก็ต้องปรับระยะโฟกัสให้ และบนกล้องคอมแพคบางรุ่นจะเพิ่มกำลังขยาย หรือครีโพรูปให้ดูใหญ่ขึ้นให้ถ่ายภาพมาโครได้ง่ายขึ้น

รูปที่ 2.20 โหมด Scene ถ่ายภาพมาโคร

ภาพนี้ถ่ายด้วยกล้องดิจิทัลคอมแพค Ricoh Caplio R6 วัดแสงเฉลี่ยหนักกลาง ใช้ โหมดถ่ายภาพ Scene : Macro ถ่ายในสภาพแสงดี ตอนกลางวัน กล้องปรับค่า ISO 100, รูรับแสง f4.4, ความเร็วชัตเตอร์ 1/440 วินาที ถ่ายง่ายกว่าภาพก่อนหน้า เพราะความเร็วชัตเตอร์สูงกว่า โอกาสที่ภาพชัดสูง

โหมดถ่ายภาพ Scene (อ่านว่าซีน) เป็นโหมดถ่ายภาพอัตโนมัติแบบเฉพาะทาง ซึ่งมัก พบในกล้องดิจิทัลคอมแพค ส่วนกล้องดิจิทัลระดับโปร ก็มีเหมือนกัน แต่ดูเหมือนจะมีไว้ประดับ มากกว่า (เพราะเมื่อคุณถ่ายภาพจนชำนาญ จะไม่ค่อยได้ใช้โหมดอัตโนมัติแล้ว)

การเลือกใช้ Scene ให้ถูกสถานการณ์ เป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด สำหรับกล้องดิจิทัลคอมแพคซึ่งไม่มีโหมด P, A, S, M ให้ใช้ อย่าง เช่นกล้อง Caplio R6 ที่ผมใช้เป็นตัวอย่างเป็นตอนนี้ จุดเด่นของกล้องประเภทนี้คือเน้นดีไซน์ พกพาสะดวก ฟังก์ชันการใช้งานง่าย เน้นโหมดถ่ายภาพ แบบอัตโนมัติ แต่ถึงกระนั้น โหมดถ่ายภาพอัตโนมัติที่มีให้เลือกอีกมากมาย ก็ถือเป็นสิ่งที่เราไม่ควรมองข้าม การบรรจงเลือกโหมดถ่ายภาพให้ถูกงาน จะทำให้ผลของภาพที่ได้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

Scene โหมด ส่วนใหญ่แล้วใช้ไอคอนเป็นสัญลักษณ์ เช่นรูปคน หมายถึง Scene ที่ตั้ง ค่าไว้ถ่ายภาพคน ไอคอนรูปดอกไม้ หมายถึง Scene ที่ตั้งค่าไว้สำหรับถ่ายภาพมาโคร ภาพมาโคร หมายถึง ภาพถ่ายระยะใกล้ เช่นถ่ายผีเสื้อ ดอกไม้ แมลงปอ เป็นต้น ส่วนไอคอนอื่นๆ ก็สามารถเดาได้ไม่ยาก เช่นไอคอนรูปคนวิ่ง หมายถึง Scene ที่ตั้งค่าไว้ถ่ายภาพที่มีการเคลื่อนไหว กล้องจะเน้นค่าความเร็วชัตเตอร์เป็นพิเศษ ส่วนรูปภูเขา หมายถึง Scene ที่ตั้งค่าไว้ถ่ายภาพวิว ทิวทัศน์ ซึ่งกล้องจะเน้นตั้งค่ารูรับแสงให้ชัดลึก นอกจากนี้ยังปรับโทนสีเขียวของใบไม้ และโทนสีฟ้าของท้องฟ้า ทะเลให้สีเข้มยิ่งขึ้น ถ้าเราตั้งโหมดอัตโนมัติแบบ Auto ค่าเหล่านี้จะไม่ถูก เน้นเลย จะเป็นการตั้งค่าแบบกว้างๆ มากกว่า

สรุปว่า Scene โหมด เป็นโหมดถ่ายภาพอัตโนมัติที่ถูกปรับค่าพารามิเตอร์ให้เหมาะกับสถานการณ์ ต่างๆ ขึ้นอยู่กับกล้องแต่ละรุ่นว่าตั้งค่า Scene แบบใดมาบ้าง เราสามารถเลือกใช้งานให้ ถูก

สถานการณ์ และบางรุ่นสามารถปรับพารามิเตอร์บางอย่างเองได้ 3) โหมดถ่ายภาพ P (Program) โหมด P หรือ โหมด Program เป็น โหมดถ่ายภาพอัตโนมัติคล้ายกับโหมด Auto แต่เราสามารถปรับค่าพารามิเตอร์ทุกค่าได้ ยกเว้นค่ารูรับแสงและความเร็วชัตเตอร์ที่กล้องจะปรับให้ ส่วนค่าพารามิเตอร์อื่นๆ อย่าง ISO, แฟลช, ชดเชยแสง, WB (สมดุลแสงขาวหรือไวท์บาลานซ์), รูปแบบการโฟกัสและการวัดแสง ค่าเหล่านี้เราสามารถเลือกปรับค่าได้ตามใจ สรุปว่าโหมด P เหมาะสำหรับทุกสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับการควบคุมค่าพารามิเตอร์อื่นๆ ของเราว่าจะปรับค่าให้ดีที่สุด ในสถานการณ์นั้นๆ ได้อย่างไร

รูปที่ 2.21 โหมดถ่ายภาพ P (Program)

4) โหมดถ่ายภาพ A (Aperture Priority) โหมดนี้เป็นโหมดถ่ายภาพที่หลายท่านชอบใช้ โหมด A หรือ Av (ในกล้องบางรุ่น) ย่อ มาจาก Aperture Priority ซึ่งเป็นโหมดถ่ายภาพอัตโนมัติที่ให้ผู้ใช้งานปรับเลือกค่ารูรับแสง (A หรือ Aperture) ด้วยตัวเอง ส่วนพารามิเตอร์อื่นๆ กล้องจะเลือกให้อัตโนมัติ

โหมดนี้ให้ความสำคัญกับรูรับแสง ในกรณีที่เราต้องการควบคุมรูรับแสงด้วยตัวเอง ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับระยะ โฟกัสชัดตื้น (DOF หรือ depth of field) ดังนั้นโหมด A จึงเหมาะสำหรับกรณีที่เรต้องการควบคุมระยะชัดลึกของภาพนั่นเองครับ

ข้อสังเกตและการใช้งานโหมด A

- 2 ระยะชัดตื้น > เปิดรูรับแสงกว้าง เช่น f2.8, f4 ตัวเลขยิ่งน้อย ยิ่งกว้าง เหมาะสำหรับ ถ่ายภาพบุคคล ภาพที่ต้องการเบลอลากหลัง
- 3 ระยะชัดลึก > เปิดรูรับแสงแคบ เช่น f8, f16 ตัวเลข f ยิ่งสูง ยิ่งแคบ เหมาะสำหรับ ถ่ายภาพที่ต้องการความคมชัดทั้งภาพ เช่น ภาพวิว ภาพบุคคลที่ต้องการอัดขยายขนาดใหญ่ งาน Copy ที่

ต้องการรายละเอียดของแบบคมชัดตลอดทั้งภาพ แม้แต่ภาพมาโคร แมลง ผีเสื้อ ก็ควรถ่าย แบบชัดลึก เพื่อให้ได้รายละเอียดครบถ้วน

- 4 ระยะชัดตื้น > จะควบคุมได้ง่ายในการถ่ายภาพแบบ โทเลโฟโต้ โต้ ตัวแบบอยู่ห่างจาก ฉากหลังมาก ก็ยิ่งเบลออกจากหลังได้มาก
- 5 ระยะชัดลึก > ยิ่งเปิดรูรับแสงแคบ ปริมาณแสงน้อย ความเร็วชัตเตอร์ก็จะช้าลงตามไป ด้วย (เพื่อให้ได้ภาพที่สว่างพอดี)
- 6 การถ่ายภาพวิว > ใช้โหมด A เปิดรูรับแสงแคบๆ เช่น f8 เปิดโหมดโฟกัสแบบพื้นที่ (โฟกัสหลายจุด) กล้องจะปรับค่าความเร็วชัตเตอร์ให้เราอัตโนมัติ ถ้าความเร็วชัตเตอร์น้อยกว่า 1/30 วินาที ให้ใช้ขาตั้งกล้อง สายลั่นชัตเตอร์ เพื่อป้องกันภาพเบลอ ภาพไหว
- 7 การถ่ายภาพบุคคล > เปิดโหมด A ถ่ายแบบเทเลโฟโต้ ช่วง 85mm ถึง 200mm ดึงแบบ ห่างจากฉากหลังพอประมาณ เปิดรูรับแสง f2.8-f4.5 เพื่อถ่ายภาพชัดตื้น ละลายฉากหลัง

ข้อสังเกต ให้สังเกตความเร็วชัตเตอร์ที่กล้องปรับให้ ก่อนการถ่ายภาพทุกครั้ง ถ้า ความเร็วชัตเตอร์น้อยไป ให้แก้ไขโดยการปรับ ISO เพิ่มขึ้น (แต่ไม่ควรเกิน ISO400 เพื่อไม่ให้ เกิด نویส์หรือเกรน) หรือใช้ขาตั้งกล้อง สรุปว่าโหมด A เหมาะสา สำหรับใช้ถ่ายภาพที่ต้องการคุม DOF หรือระยะชัดลึก ชัดตื้น ของภาพโดยที่ผู้ถ่ายภาพไม่ต้องกังวลเรื่องความเร็วชัตเตอร์ เพราะกล้องจะคอยปรับค่าที่เหมาะสมให้เรา ขึ้นอยู่กับการวัดแสงที่เราตั้งค่าไว้ ว่าวัดแบบใด (กลับไปอ่านในโหมด P)

รูปที่ 2.22 โหมดถ่ายภาพ A (Aperture Priority)

รูปที่ 2.22 ถ่ายด้วยโหมด A เนื่องจากต้องการให้เรือเป็นจุดสนใจ จึงคุมระยะชัดไว้ ปานกลาง เปิดรูรับแสง f4 โฟกัสไปที่เรือ เบลอนจากหลังเล็กน้อย กล้องปรับความเร็วชัตเตอร์ให้อัตโนมัตที่ 1/30 วินาที

รูปที่ 2.23 การถ่ายภาพบุคคลโดยใช้โหมดถ่ายภาพ A (Aperture Priority)

ภาพถ่ายบุคคล นิยมถ่ายครึ่งตัว ถ่ายแบบเทเลโฟโต้ ภาพนี้ใช้เลนส์ฟิก 85mm ซึ่ง เป็นช่วงที่เหมาะสมสำหรับถ่ายภาพคน เนื่องจากให้มุมมองภาพที่เน้นแบบ เบลอนจากหลังสวย ภาพนี้ ใช้โหมด A เปิดรูรับแสง f3.2

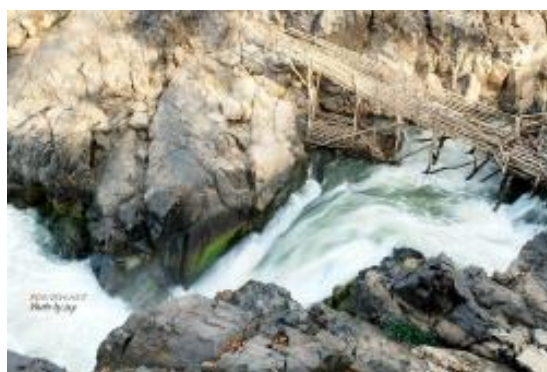
5) โหมดถ่ายภาพ S (Shutter Priority)

เมื่อต้องการควบคุมการเคลื่อนไหวภายในภาพ โหมด S เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ สามารถใช้ได้เป็นอย่างดี.. บอกไว้ก่อนว่าโหมด S ไม่ได้หมายความว่า คุณสามารถหยุดการ เคลื่อนไหวของแบบในภาพได้ทุกสภาพแสง แต่ความหมายของ S คือการที่เราสามารถควบคุม ความเร็วชัตเตอร์ด้วยตัวเอง เพื่อให้เกิดผลของภาพที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว โหมดถ่ายภาพ S เป็นโหมดที่เราต้องเป็นคน กำหนดความเร็วชัตเตอร์ (รวมถึงพารามิเตอร์อื่นๆ ที่เป็น) ส่วนค่ารูรับ แสงกล้องจะปรับให้เราโดยอัตโนมัติ ขึ้นอยู่กับสภาพแสงในขณะนั้นเป็นหลัก

เมื่อคุณต้องการถ่ายภาพที่เกิดผลจากความเร็วชัตเตอร์ การเลือกใช้โหมด S เป็นทางที่ง่ายที่สุด (นอกจากนั้นก็จะเป็น โหมดแมนนวลหรือ M) ก่อนอื่น คุณต้องทดลองและศึกษาให้รู้ผลจาก การถ่ายภาพ

ที่ความเร็วชัตเตอร์ต่ำ /สูง ให้รู้ก่อนว่าจะได้ภาพแบบใด เมื่อถึงเวลาใช้งานจริงคุณก็จะรู้เองโดยธรรมชาติว่าควรใช้หรือไม่

เลือกใช้โหมด S ในการถ่ายภาพน้ำตกให้สายน้ำนุ่มนวล ใช้คู่กับขาตั้งกล้องและสายลั่นชัตเตอร์ทำได้ง่ายๆ แค่เปิดโหมด S ตั้งความเร็วชัตเตอร์ยังช้า ยิ่งได้ภาพนุ่มนวล แต่ขาตั้งกล้องคุณต้องแข็งแรงพอ ไม่ไหวหรือสั่นจากลมพัด..พุดง่ายๆ ว่ามันคงพอนั่นละครับ จากนั้นจัด องค์ประกอบภาพ ลองกดชัตเตอร์ครั้งหนึ่งเพื่อลือคโฟกัส และเพื่อเช็คมิเตอร์วัดปริมาณแสง (เป็นเกจวัดแสงเป็นขีด ถ้าขีดอยู่ตรงกลางแสดงว่าภาพได้แสงที่พอดี) สมมติว่าผมใช้ความเร็วชัตเตอร์ 1 วินาที แล้วปรากฏว่ามีเตอร์บอกภาพโอเวอร์ (ขีดอยู่ทางขวามือ) แสดงว่าภาพสว่างเกินไป.. ในกรณี นี้แสดงว่ารูรับแสงของกล้องเราถูกเปิดแคบที่สุดแล้ว (ตามสเกลของเลนส์) แต่ปริมาณแสงก็ยังมีมาก เกินไปอยู่ดี ผมก็มีทางแก้อีกทางคือลด ISO ให้ต่ำ ที่สุด แล้วดูอีกครั้งว่ามีเตอร์วัดแสงพอดีหรือไม่ ถ้าพอดีแล้วก็ลั่นชัตเตอร์ได้เลยครับ แต่ถ้ายังไม่พอดี ก็อาจต้องเพิ่มความเร็วชัตเตอร์จาก 1 วินาทีให้ เร็วขึ้นเป็น 1/4 หรือมากกว่านั้น

รูปที่ 2.24 การถ่ายภาพน้ำตกให้สายน้ำนุ่มนวล

รูปที่ 2.24 ถ่ายที่ความเร็วชัตเตอร์ต่ำ 1/30 วินาที ปิดโอเวอร์เพราะแคดก่อนข้างแรง และรูรับแสง f16 แคบที่สุดแล้ว

รูปที่ 2.25 การถ่ายภาพน้ำตกให้สายน้ำดูเชียวกราด

รูปที่ 2.25 เป็นภาพที่เดียวกัน แต่เปิดความเร็วชัตเตอร์สูงขึ้น 1/250 วินาที ปริมาณแสง มากพอ จึงได้ภาพไม่มีมืดหรือสว่างไป และสายน้ำดูเชียวกราดอย่างที่เราเห็น นอกจากการถ่ายน้ำตก

สรุป

การถ่ายรูปอาหารโดยใช้ไฟสตูดิโอ นั้นจำเป็นต้องใช้โหมด M เพื่อให้ภาพนั้นมีค่าเท่ากับทุกรูป แสงและสีนั้นก็จะได้เหมือนกัน โดยเลนส์ที่ใช้จะใช้เลนส์ซูมเพราะทำการปรับระยะได้ง่ายเพราะอาหารแต่ละจานนั้นมีขนาดไม่เท่ากันและแต่ละเมนูจะมีหรือพไม่เท่ากัน การตั้งค่ากล้องนั้นเป็นโหมด M ใช้ iso 100 เพื่อจะได้ภาพที่ชัดไม่มี noise ในภาพ shutter speed 1/150 วินาที ใช้ชัตเตอร์ที่เร็วแต่ก็ไม่เร็วจนเกินไปไม่อย่างนั้นจะไม่เห็นแสงแฟลช F-stop นั้นจะปรับไปแล้วแต่เมนูบางเมนูอาจต้องการภาพที่เบลอล้างหลังอาหารก็จะใช้ F 1.8 เพื่อให้ได้ภาพโบเก้ แต่ถ้าภาพอาหารจะต้องนำไปใช้ตัดต่อจะใช้ F 8-11 เพื่อป้องกันไม่ให้มีการหลุดโฟกัสไป

2.3 การตกแต่งอาหาร

2.3.1 การใช้วัตถุดิบที่สดใหม่

กุญแจสำคัญที่จะทำให้สื่อถึงคุณภาพที่ดีของอาหารในภาพได้ก็คือ วัตถุดิบที่สดใหม่ อาหารทุกชนิดมีอายุไขของมันเอง ส่วนความสวยงามและรสชาติของอาหารก็จะค่อยๆ จืดจางไปตามเวลา พืชผักหรือความสวยงามและรสชาติของอาหารจะค่อยๆ จืดจางไปตามเวลา พืชผักหรือสมุนไพรที่แช่อยู่ในตู้เย็นมีช่วงอายุที่สั้นมากๆ ฉะนั้น คุณควรวางแผนการถ่ายภาพของคุณไว้ล่วงหน้า แล้วค่อยซื้อหาอาหารหรือวัตถุดิบในวันที่จะถ่ายล่วงหน้าหนึ่งวัน

รูปที่ 2.26 ตัวอย่างอาหารที่เช็ดขอบจานเรียบร้อยแล้ว

2.3.2 ทำความสะอาดพื้นที่โดยรอบ

เวลาจัดเตรียมอาหารเพื่อการถ่ายภาพ เราควรจะพยายามอยู่ห่างๆ บริเวณที่จะถ่ายภาพให้มากที่สุด ซึ่งปกติมักจะเป็นบน โต๊ะหรือ ไม้ก็เคาน์เตอร์ในครัว จะได้ใช้ชีวิตมือการทำอาหารได้เต็มที่โดยไม่ต้องห่วงว่ามันเลอะเทอะแคไหนก็ตาม

แต่บางครั้งก็เลี่ยงไม่ได้จริงๆ และอาจต้องออกแบบอาหารตรงหน้ากล้อง ถ้าเป็นแบบนี้คุณก็ต้องระวังอย่าให้อะไรหกจนเประอะเปื้อนบริเวณนั้นวิธีป้องกันก็ง่ายๆ แค่เพียงปูกระดาษทิชชูเอาไว้รอบๆ พอจัดเตรียมอาหารเสร็จจะได้ทำความสะอาดได้อย่างรวดเร็ว

2.3.3 ออกแบบมุมมองของกล้อง

เวลาถ่ายภาพอาหาร ส่วนของอาหารที่จะต้องใส่ใจมากที่สุดก็คือส่วนที่จะถูกถ่ายภาพนั่นเอง ดังนั้น ก่อนเริ่มถ่ายภาพให้ไปนั่งดูอยู่หลังกล้อง จะได้ว่าจากตำแหน่งนั้นเห็นอาหารเป็นอย่างไรบ้างถ้าถ่ายแค่ด้านหน้าของจานก็ไม่จำเป็นต้องไปสนใจด้านหลังของจาน การเปิด Live View บนกล้องทำให้สามารถจัดองค์ประกอบของภาพได้อย่างง่าย แต่มีข้อเสียซึ่งการเปิด Live View จะทำให้แบตเตอรี่ของกล้องหมดเร็ว

2.3.4 เติมเต็มภาชนะ

เมื่ออาหารถูกนำไปใส่ชาม ตัวอาหารมักจะจมลงไปตรงก้นชาม ทำให้อาหารดูแบน ซึ่งวิธีการแก้คือการนำอะไรไปใส่ไว้ตรงกลางชามก่อนอย่างเช่น ถ้วยใบเล็กหรือ สไตโรโฟม(Styroform) ค่อยใส่อาหารตามลงไปที่นี่อาหารก็จะคูนขึ้นขึ้นมาเต็มชามซึ่งจะดูน่ากินกว่าเดิมเยอะเลย

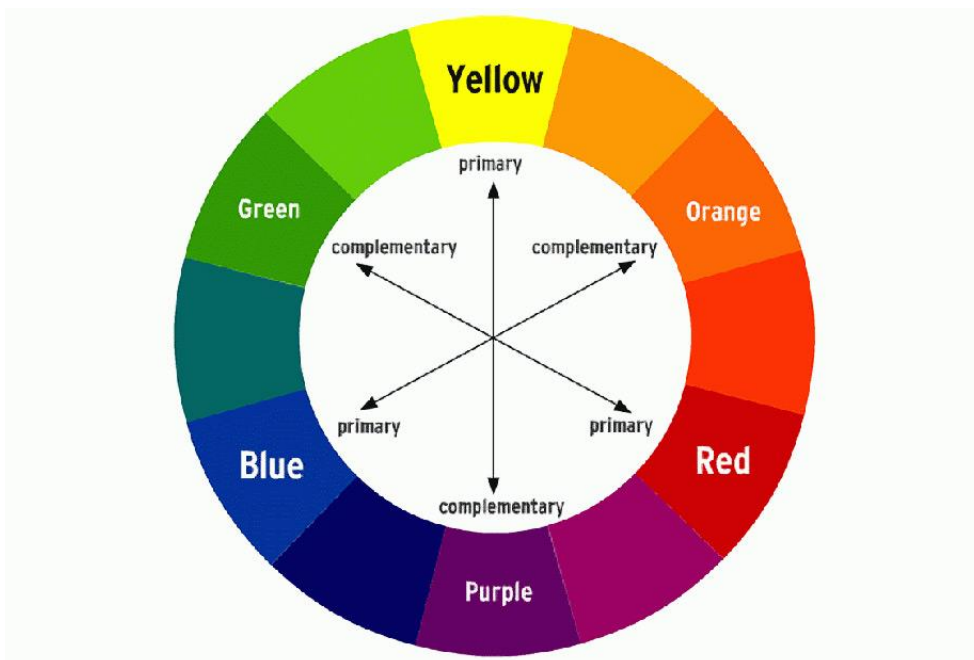

รูปที่ 2.27 ตัวอย่างอาหารที่สีสันสดใส

2.3.5 สีที่สดใส

เวลามองคุณภาพสีภาพ สายตาคนเราจะถูกดึงไปจับจ้องตรงจุดที่สว่างที่สุดของภาพเป็นอย่างแรก แล้วจึงค่อยกวาดสายตาไปมองส่วนอื่นๆของภาพ เวลาถ่ายอาหาร คุณต้องมีตัวแบบหลักๆ ที่อยาก

เน้นอยู่ในใจอยู่แล้ว ดังนั้น พยายามจัดฉากให้ดึงสายตาของคนดูให้ไปหยุดตรงอาหารที่คุณอยากนำเสนอให้โดยไม่ถูกของอย่างอื่นมาทำให้วอกแวก

รูปที่ 2.28 วงล้อสีแสดงสีขั้นตรงข้าม

2.3.6 ใช้สีตัดกัน

ถ้าสีสันในภาพของคุณเทไปทีโทนสีหนึ่งมากเกินไปจนเหมือนขาดอะไรไปละก็ วิธีปรับสมดุลสีก็คือหาสีที่ตัดกันมาเพิ่มเข้าไป สีที่ตัดกันก็คือสีที่อยู่ฝั่งตรงข้ามบนวงล้อสีมาตรฐานนั่นเอง การดึงสีที่ตัดกันมาใช้เพียงเล็กน้อยก็ช่วยเพิ่มชีวิตชีวาให้กับภาพได้อย่างมากมาย

สรุป

การถ่ายอาหารนั้นรูปอาหารที่ออกมาจะต้องน่ารับประทานไม่มีสิ่งแปลกปลอมอยู่ในจานอาหารหรืออาหารที่เลอะหกออกมานั้นจำเป็นต้องทำการเช็ดออกไปเพื่อให้ดูสะอาดน่ารับประทาน การจัดจานให้ดูเต็มเท่ากันไม่ขาดแหว่งไปในบางส่วนจะทำให้อาหารดูเหมือนยังไม่เสร็จพร้อมที่จะเสิร์ฟ ใช้สีที่ตัดกันเพื่อเลือกจุดเด่นของอาหารออกมาสามารถทำได้ง่ายๆ โดยการใส่พริกหรือสิ่งตกแต่งจานที่มีสีตัดกันจะทำให้จานอาหารนั้นมีแรงดึงดูดสายตาได้อย่างดี